

Hanna Ollila, Otto Ruokolainen

20.10.2021

Sosiaali- ja terveysministeriö

Viite: Lausuntopyyntöne 24.9.2021 VN/22964/2021, VN/22964/2021-STM-1

Tupakkatuotteiden ja vastaavien tuotteiden vähittäismyyntipakkausten varoitusmerkinnöistä annetun asetuksen muuttaminen

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto asetusluonnoksesta, joka koskee otsikossa mainitun sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (591/2016) muuttamista. Asetuksella säädettäisiin tupakkalaissa tarkoitettujen tuotteiden ja niiden vähittäismyyntipakkausten yhdenmukaistamista koskevista teknisistä yksityiskohdista. Lisäksi ehdotetaan muutosta vähittäismyyntipakkausten tupakoinnin lopettamista koskeviin tietoihin niin että uusi verkko-osoite viittaisi selkeämmin tupakoinnin lopettamiseen ja olisi helposti muistettava.

THL kannattaa esitettyjä muutoksia. Yhdenmukaisten tuotteiden sääntely muiden maiden käytäntöjä hyödyntäen on kannatettavaa, sillä esitetyn tyyppisten pakkausten myönteisistä vaikutuksista on saatavilla näyttöä jo useista maista. Myös THL:n aiemmassa yhdenmukaisia tupakkapakkauksia koskeneessa laadullisessa tutkimuksessa käytetyt mallipakkaukset olivat samankaltaisia. Yleisimmät mielikuvat näistä askeista olivat rumuus, tylsyys ja yksinkertaisuus. Valtaosa haastatelluista oli sitä mieltä, että yhdenmukaisten tupakkapakkausten käyttöönotto Suomessa olisi myönteinen asia, erityisesti aloittamisen ehkäisyn kannalta. Yhdenmukaisten pakkausten myötä teksti- ja kuvavaroituksiin (ns. yhdistelmävaroituksiin) kiinnitetään enemmän huomiota, joten on tärkeää, että EU:n yhteisiä terveysvaroituksia uudistetaan säännöllisesti.

THL on ottanut uudet verkko-osoitteet www.lopetan.fi ja www.sluta.fi käyttöön ja osaksi viestintäänsä. THL pitää kuitenkin tärkeänä, että lopettamisen tukipalveluita tuotaisiin tupakkapakkauksissa vielä esitettyä näkyvämmiin esiin. Kuten THL lausunnossaan sosiaali- ja terveysministeriölle esitti (THL/2466/4.00.00/2021), lopettamista koskeviin pakollisiin tietoihin tulisi sisällyttää verkko-osoitteen lisäksi ilmaisen Stumppi-neuvontapalvelun numero. Se palvelisi niitä tupakoijia, joille verkkopalvelujen käyttö ei ole mahdollista tai soveltuvaa ja parantaisi näin tupakoinnin lopettamisen tukipalvelujen saatavuutta eri väestöryhmissä.

Lisäksi THL katsoo aiemman lausuntonsa (THL/2466/4.00.00/2021) mukaisesti, että tupakkalaissa ja asetuksessa on tärkeää jatkossa kieltää ominaisuudet, joilla voidaan muuttaa pakkausten tai itse tuotteiden ulkoasua, sekä yhdenmukaistaa sähkösavukelaitteiden ja kuumennettavien tupakkatuotteiden laitteiden ulkoasu vähintään värin osalta. Savukkeissa vähittäismyyntipakkaus on tärkeässä roolissa, sillä se kulkee jatkuvasti käyttäjän mukana. Sähkösavukkeissa ja kuumennettavissa tupakkatuotteissa itse laitteen ulkoasu on kuitenkin keskeinen, sillä laitteita hankitaan rajallinen määrä eikä vähittäismyyntipakkaus kulje mukana käytössä.

Pääjohtaja

Markku Tervahauta

Johtaja

Tiina Laatikainen